

УДК 373.5.046-056.45

І. В. ГАВРИШдоктор педагогічних наук, професор
науковий керівник науково-педагогічного проекту “Інтелект України”**А. С. ТКАЧОВ**кандидат педагогічних наук, докторант
Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ
РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ
ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ У МЕЖАХ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ПРОЕКТУ “ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ”**

У статті визначено, що в процесі розвитку нової української школи особливу увагу приділяють забезпеченню освіти обдарованих учнів. У цьому плані значний інтерес становить науково-педагогічний проект “Інтелект України”, який останніми роками широко впроваджують у практику роботи шкіл. Встановлено, що вивчення проблеми організації освіти обдарованих учнів у межах реалізації цього проекту має відбуватися з позицій системного (освіта школярів забезпечує досягнення поставлених цілей тільки за умови, якщо вона являє собою цілісну систему), синергетичного (вимагає конструювання освіти як нелінійної системи відкритого типу, здатної до самоорганізації, надання учням права до вибору різних варіантів здобуття освіти), особистісно-діяльнісного (кожен учень є унікальною індивідуальністю, тому важливо вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію для кожного з них), компетентнісного (становлення учня як суб’єкта життєдіяльності здійснюється шляхом формування в нього системи взаємопов’язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетенцій) підходів.

Ключові слова: компетентнісна освіта, обдарований учень, науково-педагогічний проект, теоретико-методологічна база.

У процесі розбудови нової української школи особливу увагу приділяють забезпеченню освіти обдарованих та академічно здібних учнів. У цьому плані значний інтерес становить науково-педагогічний проект “Інтелект України”. Важливою особливістю 2016–2017 н. р. було широке впровадження цього проекту в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів різних регіонів України. Засновниками проекту є ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти” Міністерства освіти і науки України (м. Київ) та Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди.

Проект має потужну науково-методичну базу, системне медико-психологічне й моніторингове супроводження, що надає змогу досягти високих результатів у навчанні учнів ЗНЗ I–III ступенів. Так, науковими консультантами проекту є академік Національної академії педагогічних наук України, директор Інституту проблем виховання НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор психологічних наук, професор І. Д. Бех та начальник відділу інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”, кандидат педагогічних наук С. В. Кириленко, Групу медико-психологічного супро-

водження очолює директор Інституту охорони здоров'я дітей і підлітків Національної академії медичних наук України, доктор медичних наук, професор Г. М. Даниленко.

У межах реалізації проекту учні навчаються в проектних класах за спеціально розробленими навчальним планом, навчальними програмами та навчально-методичними комплектами, затвердженими МОН України. Створюючи навчальний план і навчально-методичні комплекти з окремих предметів, ми виходили з того, що дитина, навчаючись у школі, може й має бути успішною. Учні повинні бути комфортно та затишно в класі, цікаво на кожному уроці. А у випускників проектних класів мають бути сформовані такі компетентності, що надають їм змогу бути успішними й щасливими людьми в професійному та особистісному житті. Незважаючи на складність поставлених завдань, реалізувати їх у сучасній українській школі цілком можливо, але тільки в тому випадку, якщо розбудовувати “нову” школу на засадах компетентнісного підходу.

Зауважимо, що на теоретико-методологічному рівні феномен компетентнісного підходу в освіті є предметом міждисциплінарних досліджень багатьох українських і зарубіжних учених. Як результат, маємо науковий доробок із питань реалізації компетентнісного підходу в освітніх системах (Е. Абель, К. Абромс, Дж. Думас, А. Зольні, С. Клепко, С. Кравець, В. Кремень, Т. Кристопчук, О. Локшина, Ж. Майз, О. Овчарук, Л. Пуховська, Дж. Равен, І. Родигіна та ін.), розробки поняттєво-термінологічного апарату компетентнісно орієнтованої освіти (В. Гриньова, І. Зязюн, О. Ковальова, С. Куликовський, В. Луговий, І. П'янковська, О. Слюсаренко, Ж. Таланова та ін.), обґрунтування її психолого-педагогічних засад (І. Бех, Н. Бібік, С. Бондар, Л. Ващенко, О. Овчарук, О. Пометун та ін.), визначення сутності, ієрархії та структури компетентностей (С. Бондар, О. Гулай, Г. Усатенко, Т. Усатенко та ін.), характеристики ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей (І. Аршава, Н. Голуб, Р. Девлетов, І. Єрмаков, І. Іванюк, Е. Носенко, Л. Парашенко, С. Петренко, Л. Паламарчук та ін.), аналізу окремих аспектів упровадження компетентнісного підходу в національну школу (Е. Воронцова, С. Кириленко, О. Онопрієнко, О. Савченко та ін.).

Проблематика компетентнісно орієнтованої освіти виявляється актуальною й на практичному рівні: нею опікуються такі провідні міжнародні організації, як: UNESCO, UNDP, UNICEF, OECD, CE тощо. Так, ще в 1996 р. у Доповіді Міжнародної комісії UNESCO “Освіта. Прихований скарб” було сформульовано чотири системотвірні принципи, на яких має ґрунтуватися освіта: навчитися жити разом, навчитися здобувати знання, навчитися працювати, навчитися жити [6].

У 2006 р. Європейський Парламент та Європейська Рада ухвалили Рекомендацію про ключові компетентності для неперервного навчання, якою було запропоновано для впровадження в державах – членах Європейського Союзу Європейську довідкову рамку ключових компетентнос-

тей для навчання впродовж життя (A European Reference Framework of Key Competencies for Lifelong Learning). До ключових компетентностей було віднесено: спілкування рідною мовою; спілкування іноземними мовами; математичну компетентність та базові компетентності в галузі науки й техніки; цифрову обчислювальну компетентність; уміння вчитися; соціальну, міжособистісну і громадянську компетентність; ініціативність та підприємливість; культурна освіченість і виразність [5].

Не викликає сумніву, що вчені зробили вагомий внесок у розв'язання проблеми реалізації компетентнісного підходу в школі, проте ця проблема вимагає подальшого дослідження. Зокрема, сьогодні існує актуальна потреба в пошуку інноваційних шляхів навчання обдарованих учнів на засадах компетентнісного підходу.

Метою статті є визначення теоретико-методологічних основ реалізації компетентнісного підходу в освіті в науково-педагогічному проєкті “Інтелект України”.

Варто зазначити, що модернізація національної системи освіти на засадах компетентнісного підходу є сьогодні домінантою змін в Україні. Необхідність цієї модернізації визначається дією низки чинників. Насамперед, це розбудова інформаційного суспільства, в якому основним капіталом і головним ресурсом економіки стають знання, виникнення глобальної цивілізаційної кризи, що виявляється в усіх аспектах людського буття, зародження у світовій економіці 6-го технологічного укладу, ядром якого є конвергенція NBIC-технологій. Ці тенденції розвитку цивілізації в XXI ст. визначили жорсткі вимоги до національних освітніх систем щодо формування в молодого покоління здатності до ефективної життєдіяльності у світі, якому притаманні риси інноваційності, складності, мінливості й суперечливості.

Водночас найактуальнішими завданнями, що постають перед Україною, є розбудова правової демократичної держави та громадянського суспільства, створення ефективної ринкової економіки. Їх розв'язання виявляється неможливим без формування в підростаючого покоління українців державницької, громадянської, правової, соціальної, економічної й інших ключових компетентностей.

Як підкреслено в науковій літературі, компетентна людина не тільки демонструє певні знання та особистісні якості, а й спроможна адекватно діяти в різних ситуаціях життєдіяльності, творчо застосовуючи засвоєні знання та відчуваючи власну відповідальність за наслідки своїх дій. Отже, упровадження компетентнісного підходу в освітній процес школи вимагає зміщення акценту із засвоєння учнями нормативно визначених знань, умінь та навичок на розвиток в кожного з них здатності правильно практично діяти в наявних умовах, творчо застосовувати навички й досвід успішних дій у конкретній ситуації різних видів діяльності та соціальної практики.

Варто також зауважити, що сьогодні існує чітко окреслена законодавча база інноваційних перетворень в освітній галузі на засадах компетентнісного підходу. Зокрема, в тексті оприлюдненої Концепції “Нова україн-

ська школа” наголошено, що, за висновками експертів, конкурентоспроможність фахівця на сучасному ринку забезпечується не тільки його фаховою обізнаністю, але й сформованістю певних ключових умінь, зокрема таких: умінь навчатися впродовж життя; умінь критично мислити; умінь ставити оптимальні цілі й досягати їх; умінь працювати в команді; умінь спілкуватися в багатокультурному середовищі [3].

Як відомо, до недавнього часу українська школа не забезпечувала оволодіння школярами цими вміннями. У світлі цього зазначена Концепція спрямовує освітян на здійснення докорінної реформи середньої освіти, що дасть змогу перетворити вітчизняну школу на важіль соціальної рівності, економічного розвитку й конкурентоспроможності нашої країни в умовах євроінтеграції, забезпечити формування сучасних учнів як активних, творчих і підприємливих особистостей, як відповідальних громадян.

З урахуванням визначених вимог організатори науково-педагогічного проекту “Інтелект України”, представники адміністрації й учителі загальноосвітніх навчальних закладів, які задіяні в його реалізації, керуються в своїй педагогічній діяльності наведеною в Концепції формулою Нової школи, що складається з таких компонентів: новий зміст освіти, що забезпечує формування в учнів компетентностей, потрібних їм для успішної самореалізації в суспільстві; умотивований учитель, який має свободу творчості й розвивається професійно; наскрізний процес виховання, що формує соціально значущі цінності; децентралізація й ефективне управління, яке надасть школі реальну автономію; гуманістична педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками; орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм; нова структура школи, яка дасть змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя; справедливий розподіл публічних коштів, що забезпечує рівний доступ усіх дітей до якісної освіти; сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби й технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу [3].

Підкреслимо, що здійснення шкільної освіти на засадах компетентнісного підходу в умовах реалізації науково-педагогічного проекту “Інтелект України” спрямовано на виконання державних вимог до освіченості учнів і випускників шкіл, наведених у нових редакціях Державного стандарту початкової загальної освіти й Державного стандарту базової та повної середньої освіти. У цих нормативних документах зміст освіти являє собою багаторівневу систему, що складається із семи освітніх галузей: “Мови і літератури”, “Суспільствознавство”, “Естетична культура”, “Математика”, “Природознавство”, “Здоров’я і фізична культура”. Важливою особливістю нових державних стандартів є також те, що вимоги до рівня підготовки школярів та випускників подані в ньому у вигляді ієрархічної системи ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей, тому ці стандарти виконують функцію ефективного інструменту модернізації шкі-

льної освіти, забезпечуючи приведення її змісту у відповідність з актуальними потребами сьогодення [1; 2].

Відповідно до нової редакції Закону “Про освіту”, ключовими для української школи визначено компетентності, співзвучні компетентностям, що входять до Європейської довідкової рамки ключових компетентностей для навчання упродовж життя: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність; інші компетентності, передбачені стандартом освіти [4].

Зауважимо, що методологічний концепт дослідження презентує результати вивчення визначеного феномену на філософському, загальнонауковому, конкретно-науковому й технологічному рівнях методології пізнання педагогічних процесів і явищ. Він є органічною єдністю основних положень сучасної філософії освіти (В. Андрущенко, В. Бех, В. Кремень, Л. Рижак та ін.), компетентнісного (І. Бех, Н. Бібік, С. Бондар, Л. Ващенко, Е. Воронцова, Дж. Думас, А. Зольні, В. Кремень, Т. Кристопчук, О. Локшина, Ж. Майз, О. Овчарук, О. Онопрієнко, О. Пометун, Л. Пуховська, Дж. Равен, І. Родигіна, О. Савченко та ін.), системного (В. Андрєєв, В. Афанасьєв, В. Беспалько, Б. Гершунський, У. Ешбі, Т. Ільїна, М. Каган, С. Оптнер, В. Тюхтін, Е. Юдін та ін.), синергетичного (Г. Васянович, А. Євтодюк, С. Клепко, В. Кремень, В. Кушнір, В. Лутай, С. Цикін, О. Чалий, Г. Шефер та ін.), особистісно-діяльнісного (А. Балл, І. Бех, А. Губа, О. Попова та ін.) і технологічного підходів (І. Богданова, В. Євдокимов, О. Кияшко, М. Кларін, М. Кларк, Л. Кондрашова, Б. Лихачов, М. Мисливець, В. Монахов, О. Пехота, Е. Рангелова, Г. Селевко, В. Сластьонін, Ю. Татур, Н. Щуркова та ін.), конкретизованих стосовно проблемного поля дослідження за допомогою таких ключових ідей:

1. Компетентнісно орієнтована освіта забезпечує втілення в життя основних положень компетентнісного підходу й формування в учнів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей [3].

2. Компетентнісна освіта академічно здібних і обдарованих учнів має ґрунтуватися на постнекласичній парадигмі освіти, аксіологічними імперативами якої є гуманістичні пріоритети, культуроцентричність, що презентує такі типові риси культурної особистості, як духовність, національна самосвідомість і культурна толерантність, а також створення умов для самоактуалізації й творчої самореалізації особистості в складному, нелінійному, нестабільному світі.

3. Компетентнісно орієнтовану освіту академічно здібних і обдарованих учнів потрібно розглядати з позицій системного, синергетичного й особистісно-діяльнісного підходів.

Так, у межах системного підходу освіту слід вивчати як цілісний феномен, що функціонує й розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмованого, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. Реалізація принципів системного підходу до компетентнісно орієнтованої освіти академічно здібних і обдарованих учнів є можливою за умов створення відповідної дидактичної технології.

У контексті порушеної проблеми значущість системного підходу пояснюється тим, що організація навчання академічно здібних учнів основної школи може сприяти досягненню поставлених цілей тільки за умови, коли вона являє собою цілісну систему. Крім того, важливо враховувати, що ефективність функціонування цієї системи значною мірою залежить від багатьох інших систем, що діють як у межах окремого навчального закладу, так і в більш широкому масштабі. У свою чергу, організація навчання включає в себе різні компоненти, кожний із яких теж є окремою системою цілісності. Крім того, результативність процесу навчання значною мірою залежить від активності його суб'єктів, кожного з яких потрібно сприймати як унікальну особистість, котра теж є автономною системою.

Компетентнісно орієнтовану освіту академічно здібних і обдарованих учнів потрібно розглядати також з позицій синергетичного підходу як нелінійну систему відкритого типу, здатну до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі органічного поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій та методик, а також їх компонентів; нелінійність – у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами педагогічного процесу одного/декількох варіантів здобуття освіти, у тому числі й за індивідуальною траєкторією навчання; здатність до самоорганізації – у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищенні ролі самоосвіти.

Компетентнісну освіту академічно здібних і обдарованих учнів доцільно також розглядати з позицій особистісно-діяльнісного підходу як систему, що функціонує й розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно орієнтованої освіти та діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної й діяльнісної спрямованості освіти. Важливість застосування зазначеного підходу в контексті порушеної проблеми пояснюється тим, що кожний учень як унікальна індивідуальність має свої інтереси, потреби, життєві цілі. Тому під час організації навчання академічно здібних учнів важливо розробити індивідуальну освітню траєкторію для кожного з них, що максимальною мірою буде враховувати його особливості та персональні попити, створювати оптимальні передумови для

розвитку здібностей і забезпечення особистісної самореалізації. У свою чергу, з позиції компетентнісного підходу метою освіти є становлення учня як суб'єкта життєдіяльності завдяки сформованості системи взаємопов'язаних ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей.

Зазначимо, що теоретичний концепт є результатом наукової рефлексії теоретичних аспектів феномену компетентнісної освіти (І. Бех, Н. Бібік, С. Бондар, Л. Ващенко, І. Зязюн, О. Ковальова, С. Куликовський, В. Луговий, О. Овчарук, О. Пометун, І. П'янковська, О. Слюсаренко, Ж. Таланова та ін.), ідеї про доцільність реалізації компетентнісного підходу з позицій педагогіки розвитку (І. Бех та ін.), концепції меритократичної освіти (Д. Белл, Т. Веблен та ін.), основних положень теорії конструювання змісту шкільної освіти (А. Бойко, О. Богуш, І. Зайченко, Н. Мойсенюк, Л. Пироженко, О. Пометун, О. Савченко, Н. Ткачова, В. Ягупов та ін.).

Теоретичний концепт дослідження містить такі ключові ідеї:

1. Реалізація компетентнісно орієнтованої освіти має забезпечувати формування в суб'єктів навчання системи компетентностей вищого рівня, які виявляються в здатності людини до практичного перетворення дійсності для задоволення матеріальних і духовних потреб особистості й суспільства та являють собою органічну єдність наукової орієнтувальної основи дії (знань), умінь, навичок, цінностей і ставлень.

2. Формування в суб'єктів навчання компетентностей вищого рівня виявляється можливим лише в контексті педагогіки розвитку за умов узгодження цілей і завдань компетентнісного підходу з ідеями особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів.

3. З метою реалізації ідей педагогіки розвитку в повному обсязі компетентнісна освіта академічно здібних і обдарованих учнів має здійснюватися на засадах концепції меритократичної освіти, в якій складовими "формули успіху" виховання інтелектуальної еліти нації є: примат розуму й здібностей над походженням, майновим і соціальним станом учнів; створення системи пошуку та відбору академічно здібних і обдарованих учнів; створення мережі спеціальних класів для навчання й виховання академічно здібних та обдарованих учнів; створення системи підготовки й перепідготовки фахівців, які працюють із цим контингентом учнів; належне фінансування за рахунок як бюджетних, так і позабюджетних джерел; створення спеціальних структур із питань роботи з академічно здібними та обдарованими учнями, заснованих як на державних, так і громадських засадах.

4. Зміст компетентнісно орієнтованої освіти має розроблятися згідно з дидактичними основами конструювання змісту освіти. Зокрема, відповідно до принципу подвійного входження цілей освіти до її змісту типові навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів, що працюють за науково-педагогічним проектом "Інтелект України", мають містити предмети, провідною метою яких є формування в учнів ключових компетентностей, визначених у контексті цивілізаційного підходу.

5. Під час конструювання дидактичної технології реалізації компетентнісно орієнтованої освіти в межах науково-педагогічного проекту “Інтелект України” має реалізовуватися принцип єдності змістового, процесуально-діяльнісного, контрольного-коригувального та оцінно-результативного компонентів освіти.

6. Упровадження авторської дидактичної технології в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів має здійснюватися на засадах програмно-цільового управління завдяки створенню та реалізації відповідної комплексно-цільової програми.

Висновки. Отже, можна підсумувати, що “Інтелект України” є інноваційним науково-педагогічним проектом, що забезпечує компетентнісно орієнтовану освіту обдарованих та академічно здібних учнів. Упровадження компетентнісного підходу в освітній процес школярів цієї категорії в межах реалізації цього проекту здійснюється на основі визначених вище теоретико-методологічних засад. У подальшому планується проаналізувати зміни, що відбулись у рівнях навченості, вихованості й розвиненості обдарованих і академічно здібних учнів, які брали участь у цьому проекті.

Список використаної літератури

1. Державний стандарт базової та повної середньої освіти : Постанова КМУ від 23.11.2011 № 1392. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p>.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти : Постанова КМУ від 20.04.2011 № 462. URL: <http://mon.gov.ua/content/Освіта/derj-standart-pochatk-new.pdf>.
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : Розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258.
4. Про освіту : Закон України. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. European Union. Key Competencies for Lifelong Learning. Recommendation of the European Parliament and to the Council of 18 December 2006 (2006/962/EC). *Official Journal of the European Union*. 2006. 30 December. L 394/10-L. 394/18.
6. Learning: The treasure within / J. Delors et al. Paris, 1996. 40 p.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2017.

Гавриш И. В., Ткачев А. С. Теоретико-методологические основы реализации компетентностно ориентированного образования одаренных учащихся в рамках научно-педагогического проекта “Интеллект Украины”

В статье определено, что в процессе развития новой украинской школы особое внимание уделяется обеспечению образования одаренных учеников. В этом плане значительный интерес представляет научно-педагогический проект “Интеллект Украины”, который широко внедряется в практику работы школ. Установлено, что изучение проблемы организации образования одаренных учащихся в рамках реализации этого проекта должно происходить с позиций системного (образование школьников способствует достижению поставленных целей только при условии, если оно представляет собой целостную систему), синергетического (требует конструирования образования как нелинейной системы открытого типа, способной к самоорганизации, предоставление учащимся права на выбор различных вариантов получения образования), личностно-деятельностного (каждый ученик является уникальной индивидуальностью, поэтому важно выстраивать индивидуальную образовательную траекторию для ка-

ждого из них), компетентностного (становление ученика как субъекта жизнедеятельности осуществляется путем формирования у него системы взаимосвязанных ключевых, общепредметных и предметных компетентностей).

Ключевые слова: компетентностное образование, одаренный ученик, научно-педагогический проект, теоретико-методологическая база.

Gavrish I., Tkachov A. Theoretical and Methodological Bases for the Implementation of a Competently Oriented Education of Gifted Students within the Framework of the Scientific and Pedagogical Project “Intellect of Ukraine”

The article states that in the process of development of a new Ukrainian school special attention is paid to ensuring the education of gifted students. In this regard, the scientific and pedagogical project “Intellect of Ukraine”, which is widely implemented in the practice of schools, is of a considerable interest. The project has a powerful scientific and methodological base, systemic medical-psychological and monitoring support. The project participants study in the design classes for a specially designed curriculum, curriculum and teaching aids, approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine. The implementation of competence-oriented education of students in the conditions of realization of the scientific and pedagogical project “Intelligence of Ukraine” is aimed at fulfillment of state requirements for the education of pupils and graduates of schools listed in the new editions of the State standard of primary general education and the State standard of basic and complete secondary education.

In this research it has been found that the study of the organization of education gifted students within the framework of the implementation of this project should take place from the standpoint of systemic, synergistic, personal-activity and competence approaches. Thus, the significance of the system approach is explained by the fact that the organizing of training of academically skilled primary school students can contribute to the achievement of the goals set only if it is a coherent system. The education of gifted students should also be considered from the standpoint of a synergetic approach as a nonlinear open-type system capable of self-organization.

The importance of applying a personality-activity approach is explained by the fact that each student is a unique individual with their individual interests, needs, and life goals, so it is important to develop an individual educational trajectory for each of them when organizing the training of gifted students. From the standpoint of a competent approach, the purpose of education is the formation of the student as a subject of life through the formation of a system of interconnected key, general-subject and substantive competencies.

Key words: competence-oriented education, gifted student, scientific and pedagogical project, theoretical and methodological base.